

1 września 1927 r.

URZĄD PATENTOWY

BIGLI

B431, 1/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 6048.

Kl. 70 e 2.

Hermann Deutsch
(Berlin - Lichterfelde, Niemcy).

Urządzenie do pisania i kreślenia.

Zgłoszono 11 listopada 1922 r.
Udzielono 14 października 1926 r.

Wynalazek dotyczy znanego urządzenia kreślarsko-pisarskiego, składającego się z ciemnobarwnej płyty pociągniętej woskiem, parafiną lub t. p. materiałem i z przezrzystego papieru, umieszczonego nad tą płytą. Na takich urządzeniach kreślarsko-pisarskich wytwarza się rylcem pismo lub rysunek w ten sposób, że rylce wzdłuż swej drogi przyciska papier do płyty, dzięki czemu w tych miejscach papier przylega do płyty lub przylepiła się do niej, a pismo lub rysunek uwidocznia się na papierze w barwie płyty. Celem zmazania pisma lub rysunku wystarcza w takim urządzeniu oderwać papier od lepkiej nieco płyty. Pracując w ten sposób, można używać wielokrotnie jednego i tego samego papieru. Urządzenia te mają jednak tę wadę, że linie pisma wciskają się w papier, przy-

czem powłoka wosku zostaje uszkodzona, a sam papier rozrywa się łatwo przy pisaniu tak, że wszystkie te wady powodują nietrwałość tych urządzeń.

Niniejszy wynalazek usuwa te wady całkowicie i polega na tem, że papieru, przeznaczonego do przyczepiania się do płyty, nie używa się jako powierzchni do pisania lub kreślenia, lecz ponad papierem daje się przezrzystą warstwę ochronną z materiału bardziej odpornego, jak np. celuloidu, celloonu lub mocnego płótna kalkowego, którego powierzchnia służy do pisania i kreślenia. Szczególnie celową okazała się warstwa ochronna z giętkiej i przezrzystej blaszki celloonu, dająca bardzo gładką powierzchnię do pisania i kreślenia, przenosząca wywierane na nią ciśnienie w takiej mierze na papier, że pismo lub rysunek wy-

stępuje wyraźniej. Uszkodzenie papieru nie następuje przy użyciu folii celonowej jako warstwy ochronnej i sama ta warstwa nie ulega również znacznijszemu zużyciu wskutek pisania lub kreślenia. Zastosowanie celuloïdu lub cellonu jako powierzchni do pisania lub kreślenia daje także tę korzyść, że na urządzeniu tem można także pisać zwykłym ołówkiem, bo nie zostawia on na warstwie celuloïdu lub cellonu żadnych barwnych śladów. Płytę, papier i warstwę ochronną można w danym wypadku umieścić wymiennie w ramie. Szczególnie celowem jest wykonanie urządzenia kreślarsko-pisarskiego, żeby ono posiadało na zawiasach nakrywę, przyczem wewnętrzna strona połowy nakrywy zaopatrzona jest w lepka, ciemnobarwną płytę lub podkładkę, a wewnętrzna strona górnej połowy, zaopatrzona w okienko, zawiera papier z warstwą ochronną. Nakrywa wykonana jest celowo z papy i wtedy, w myśl wynalazku, wolne brzegi obu połówek nakrywy, połączonej zawiasami tylko u górnego brzegu są usztywnione listwami metalowymi, które działają w ten sposób, że obie połowy nakrywy, gdy są złożone, przylegają do siebie szczelnie na całej powierzchni, oraz że mogą służyć także do spajania obu różnych warstw, z których każda połowa nakrywy może się ewentualnie składać.

W tym celu żeby zapobiec mimowolnemu zmazaniu pisma, pozostawionego na powierzchni pisarskiej, wtedy, gdy nakrywa była złożona, przez mimowolne podniesienie górnej połowy nakrywy z dolnej, przewidziane jest między obu połowami nakrywy zamknięcie, przytrzymujące je razem, które może być w różny sposób wykonane i musi być otworzone przed podniesieniem górnej połowy nakrywy.

Urządzenie kreślarsko-pisarskie według wynalazku może być także wykonane w ten sposób, że część zapisków na powierzchni do kreślenia i pisania utrwała

się przez to, że papier lub warstwę ochronną zaopatruje się w dowolny szablonowy nadruk, zastosowany do każdorazowego celu tak, że po oderwaniu papieru do lepkiej podstawy nadruk pozostaje i przy najbliższem użyciu urządzenia wystarcza wpisywać na folii tylko notatki lub cyfry. Tego rodzaju urządzenie daje się użyć dla różnych celów np. w bankowości lub rachunkowości gospodarczej, zależnie od nadruku.

Na załączonym rysunku przedstawiony jest przykład wykonania wynalazku, przyczem fig. 1 i 2 przedstawiają zasadę wynalazku, fig. 3 jest przekrojem nieco odmiennego wykonania, w którym papier jest połączony z warstwą ochronną nierozdzielnie. Fig. 4 podaje widok urządzenia kreślarsko-pisarskiego w postaci nakrywy składanej, fig. 5 — przekrój wzdłuż V—V fig. 4, a fig. 6 — przekrój wzdłuż VI—VI fig. 4. Fig. 7 przedstawia w perspektywie urządzenie według fig. 4 w stanie otwartym. Fig. 8 i 9 przedstawiają widoki odpowiadające fig. 7 w dwóch odmiennych wykonaniach. Urządzenie według fig. 10 i 11 może mieć zastosowanie w bankowości.

Wykonanie, przedstawione na fig. 1 i 2, składa się z płyty *a*, np. z płyty papowej, powleczonej celowo zabarwioną masą o pewnej lepkości, jak wosk, parafina lub t. p. materiału z cienkiej warstwy papieru *b* przeświecającego i nieco grubszej warstwy cellonu lub celuloïdu *c*. Papier *b* i folia cellonu *e* są na górnej krawędzi *y* połączone z płytą papy *a* tak, że papier *b* oraz folia cellonu *e* mogą być oddalone od płyty *a*.

W czasie pisania na blaszce cellonu *e* dowolnym rylcem ukazuje się skutek nacisku na płytę *a* piśmo, które znowu znika, gdy się podniesie warstwę *b* i *c*.

Wykonanie przedstawione na fig. 3 różni się od wyżej opisanego tylko tem, że warstwa ochronna *c* i papier *b* są połączone ze sobą nierozdzielnie w ten sposób, że

np. warstwa celionu c' jest nawalcowana na papier b' , albo obie warstwy są spojone bezbarwnym klejwem. Urządzenia tego używa się w taki sam sposób jak poprzednio opisanego.

Wykonania przedstawione na fig. 4 — 9 posiadają również podkładkę a , np. z papy zaopatrzonej w powłokę z celowo zabarwionej, lepkiej masy wosku, parafiny lub t. p. materiału oraz powierzchnię do pisania, składającą się z cienkiego, przejrzystego papieru b i z bezpośrednio ponad papierem umieszczonej, nieco grubszej warstwy ochronnej c z blaszki celionowej lub celuloidowej. Podkładka a jest umocowana, np. naklejona, na wewnętrznej stronie połowy nakrywy d , natomiast papier b z warstwą ochronną e jest umocowany na górnej połowie e nakrywy składającej z obu dających się złożyć połówek d , e .

Obie połowy d i e składalnej nakrywy łączą się górną krawędzią g' , a w górnej połowie e nakrywy jest wycięte okienko f , pod którym znajduje się powierzchnia pisarska c , b . Obie połowy nakrywy d i e składają się z dwóch płyt papowych d_1 , d_2 względnie e_1 , e_2 . Jak to najlepiej wskazuje fig. 6, papier b i płyta ochronna c zachodzą swemi brzegami pomiędzy warstwy e_1 , e_2 górnej połowy nakrywy. Brzegi obu połówek nakrywy d i e są usztywnione paskami metalowymi h , które równocześnie łączą ze sobą obie warstwy nakrywy d_1 , d_2 względnie e_1 , e_2 .

W wykonaniu według fig. 4 i 7 jest na dolnej połowie d nakrywy umocowana taśma i , która przechodzi przez dwie szczeliny k , l górnej połowy e nakrywy i której koniec jest zgrubiony np. zapomocą uszka blaszanego m . Gdy taśma i jest dociągnięta (fig. 4), to obie połowy nakrywy d , e stykają się szczelnie, a taśma i zapobiega odierwaniu górnej połowy e nakrywy od dolnej d . Natomiast gdy górna połowa e nakrywy i (fig. 7) jest podniesiona, to

uszko blaszane m na końcu taśmy zapobiega zbyt szerokiemu otwarciu nakrywy.

Wykonanie na fig. 8 odpowiada dokładnie opisanemu powyżej, tylko urządzeniem łączącym obie połowy nakrywy d , e jest obrotowy suwak u , umocowany na dolnym brzegu połowy d nakrywy, chwytający w zamkniętym położeniu połowę e nakrywy. W tem wykonaniu, pomiędzy obu połówkami nakrywy d i e znajduje się jeszcze taśma o , która ogranicza otwarcie połowy e nakrywy.

W przykładzie wykonania, według fig. 9, zamiast zasuwki n jest umocowana na dolnej połowie d nakrywki taśmowa zapinka p z górną częścią q zatrzasku, któremu odpowiada dolna część r zatrzasku, umocowana na dolnym brzegu górnej nakrywy tak, że gdy nakrywy są złożone, to obie jej połowy d , e są ze sobą połączone zapomocą zatrzasku i zapinki p . Taśma o między obu połowami nakrywy d i e w celu ograniczenia ich rozwarcia jest przewidziana lecz oczywiście mogłaby być pominięta w wykonaniu według fig. 8 i 9. Także wykonanie, według fig. 10 i 11, ma kształt składalnej nakrywy, na której dolnej połowie d jest umocowana podkładka a z powłoką nieco lepka z wosku, parafiny lub t. p. materiału, natomiast pod okienkiem f górnej połowy e jest umieszczony cienki, przejrzysty papier b z warstwą ochronną c . Papier b lub warstwa ochronna c jest zaopatrzona w widoczną na fig. 10 szablonowy nadruk tak, że przy użyciu urządzenia trzeba tylko wstawiać w tabliczkę zmienne cyfry kursu. Przy podnoszeniu się górnej połowy e nakrywy z papierem b i warstwą ochronną c , znikają tylko cyfry wypisane na tabliczce i urządzenie jest gotowe do wpisywania nowych liczb.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie do kreślenia i pisania, w którym ponad barwną płytą, zaopatrzoną

w nieco lepka powłokę z wosku, parafiny lub t. p. materiału jest umieszczony przejrzysty i dający się podnosić papier, znamienne tem, że ponad przejrzystym papierem znajduje się przezroczysta warstwa ochronna z odpornego materiału, której powierzchnia służy do pisania i kreślenia.

2. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 1, znamienne tem, że warstwa ochronna, stanowiąca właściwą powierzchnię do pisania i kreślenia, jest wykonana z przezroczystej i giętkiej folii celulozowej.

3. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 1, znamienne tem, że warstwa ochronna jest połączona stale ze znajdującym się pod nią papierem tak, iż papier i warstwa ochronna mogą być podniesione z podkładki tylko równocześnie.

4. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 1, znamienne tem, że lepka ciemnobarwna podkładka (*a*) jest umocowana na wewnętrznej stronie dolnej połowy (*d*) nakrywy składanej, połączonej zawiasami wzdłuż górnej krawędzi (*g'*) i wykonanej z papy lub t. p. materiału, a papier (*b*) z warstwą ochronną (*c*) znajduje się na górnej połowie składanej nakrywy i pod przewidzianem w niej okienkiem (*f*), natomiast wolne brzegi obu połówek (*d*, *e*) nakrywy są usztywnione zapomocą listew metalowych (*h*) tak, iż w chwili złożenia nakrywy obie jej połowy przylegają do siebie szczelnie na całej powierzchni.

5. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 4, znamienne tem, że gdy obie połowy nakrywy (*d* i *e*) są zamknięte,

są one przytrzymywane razem zapomocą urządzenia łącznikowego w rodzaju taśmy (*t*), przymocowanej do dolnej połowy nakrywy (*d*) i przeprowadzonej przez dwie równoległe szczeliny (*k*, *l*) górnej połowy nakrywy (*e*) tak, że gdy taśma jest ściągnięta, to przyciąga do siebie obie połowy nakrywy (*d*, *e*), albo też urządzenie to może się składać z obrotowej zasuwki (*n*), przymocowanej do dolnego brzegu jednej połowy nakrywy (np. *d*) i chwytającej dolny brzeg drugiej połowy nakrywy (*e*), albo musi się składać z zaczepki taśmowej (*p*), przymocowanej do dolnej połowy nakrywy (*d*), obejmującej dolny brzeg górnej połowy nakrywy (*e*) i przypinanej do górnej połowy nakrywy (*e*).

6. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 4 i 5, znamienne tem, że między obu połowami nakrywy jest umieszczony jeden lub więcej sznurów lub taśm (*o*) określonej długości, które ograniczają wielkość rozwarcia górnej połowy nakrywy (*e*) od dolnej (*d*).

7. Urządzenie do kreślenia i pisania według zastrz. 1, znamienne tem, że papier lub warstwa ochronna jest zaopatrzona w szablonowy nadruk dowolnego rodzaju tak, iż mimo oderwania papieru oraz warstwy ochronnej od lepkiej podkładki nadruk pozostaje i przy ponownem użyciu należy tylko zmienić zapiski lub cyfry.

Hermann Deutsch.

Zastępca: M. Kryzan,

rzecznik patentowy.

